

Juune Holvandus

***ON SUL JUBA
BOYFRIEND?***

2003

Seiklusjulgeid naisi toetab:

Börsi Baar

Lai 7, Tallinn

+372 641 1959

www.borsibaar.ee

*Juune Holvandus
On sul juba boyfriend?*

*Toimetanud Anne-Mari Alver
Kujundanud Lea Sõmer
Kaanefotod Juune Holvandus,
Kadri Põlm*

*ISBN 9949-10-035-6
Väljaandja Kirjastus Kentaur
© OÜ Promeno 2003*

ESIMENE OSA

I

Ann avastas, et ta polnud eilseid kirju lahti teinudki. Tõesti, nagu Jaak mainis, üks oli Londonist. Tuttav käekiri... Jumaluke, need kandilised, pisut infantiilsed tähed, see on ju Sandra.

Kallis Ann, kirjutas Sandra, pärast seda, kui Eestist lahkusin, olen palju kõige peale tagasi mõelnud.

Ma olen aru saanud, kui tähtsad on tõelised sõbrad.

Sandrale oli alati meeldinud nii sõnadega kui tunnetega vahutada, loodus on teda konkreetsusest täiesti ilma jätnud, see oli vana asi.

Veelkord mõistsin ma saatuse kurjust, seda, kui ebaõiglaselt minuga Eestis ringi käidi, eriti minu andega. Ma olen väga andekas, olen selle kohta saanud mitmeid tunnistusi välismaal. Peale lepingu lõppemist Dubais ma otsustasin, et ei tule enam mingil juhul Eestisse tagasi...

Ann muigas, Sandra kuju tõusis neid ridu lugedes täpselt ta silme ette, oma suure, ilmeka suu ja kõhnade, elavalt žestikuleerivate kätega, isegi Sandra kullast käevõru, vanaemalt päranduseks saadud maskott sähvis korra läbi. Ta tundis teravalt läbi ridade Sandra kohalolekut, haistis isegi tuttavat lõhna.

...ma ei tule enne, kui loorberitel, ja kui tulen, siis olen kord väga rikas. Ann, usud sa mind?

Miks peaks ta uskuma või mitte uskuma. Annile meeldis ikka, kui ta sõpradel hästi läks, ta ei rõõmustanud kunagi teiste halva käekäigu üle, tal polnud vaja end teiste ebaõnnega mõõta. Aga Sandrale, nagu alati, oli vaja toataie tuttavate tunnustust ja tingimusteta imetlust.

...Olen lisaks tantsimisele saanud uue elukutse - töötan kõrgklassi hotellides pianistina...

Sandra tahtis tantsijaks saada juba lapsena, selleks oli tal ka painduvust ja sobilikult väljapoole hoidvad põiad, ta võeti vastu koreograafiakooli, kus ta patuga pooleks lõpetas kaheksa klassi. Hiljem aga töötas end tahtejõuga üles, tantsis vanal heal nõukogude ajal isegi rahvusvahelistel lavadel. Sandra oli ennast ise loonud, see oli tõsi.

...Mitte keegi ei mõistnud minu püüdeid Eestis, sellel maal on artist kärnase koera amet, sa võid olla kui hea, kui andekas tahes, aga see ei tähenda midagi, sul ei lasta loomingule elada, sind sunnitakse raha teenides end pulbriks kulutama pisiasjade vahel, mis talendi tasapisi hävitavad, aga see ei huvita kedagi. Olin haige ja väsinud sellest, et rabasin laeval end lõhki, nõustusin iga show ja esinemise võimalusega, ikka oli raha vähe ja võimatu jalgu alla saada...

Muidugi, kui nõukogude aeg lõppes, siis olid paljude eesti artistide jaoks peamiseks leivalauaks just uued laevaliinid. Nii ka Sandrale, kuhu siis temagi pääses.

...Oma trupp oli ainus lahendus, aga pangalaenust ei jätkunud selleks, et nullist alustada ja veel mõnda aega elus püsida. Püha jumal, ma ei laenanud ju seda raha isiklikuks otstarbeks, ma tegin seda kunsti teenides, kõik mu trupi liikmed said sellest rohkem tulu kui mina iial, aga keegi ei hinnanud mu pingutusi, isegi kostüümidele õmblesin ma enne otsustavaid etteasteid üksi pärleid külge!!! Tulemus oli see, et Eesti kollane press hakkis mu puruks just siis, kui ma kõige rohkem avalikku toetust vajasin, mis siis, et olin nimekas artist - hoolimatud ja julmad ajakirjanikud hävitasid möödaminnes mu hea nime, ma kaotasin järjest häid tuttavaid.

Vaene Sandra! Ann mäletas, et samal ajal suri ta ema, ta pidi ta laenama uuesti raha, et matused korraldada. Nüüd enam mitte pangast, vaid kiirlaenu kontorist. Uskumatu, et kunagi sai istunud suveöödel Tartus Tiigi ühikas hommikuvalgeni ja arutatud, kui jube on sündida andekana viletsasse, isegi asotsiaalsesse perekonda. Sandra ei teinud kunagi oma eraelust saladust, vajadus esineda oli temas juba siis igasugusest muudest tunnetest tugevam. Ajaloolastest piigadele Anni ühikatoas oli Sandra-sugune sõbranna arusaamatu imeloom, kuid ometi oli huvitav ja põnev olnud kuulata ta lugusid, mida siis hiljem andis lõpmatuseni arutada ja taga rääkida!

Kord oli Sandra jutustanud köögiaknal istudes ilmeka loo oma perekonnast - isast, kui too tuli peale palgapäeva purjuspäi koju ja ajas skandaaliga jalule terve perekonna: "Krrrdi Itsid!" (Need olid Sandra ja tema õde.) "Köök on koristamata!" Nemad õega pidanud siis keset ööd end jalule ajama ja isa tahtmise järele kööki "koristama" asuma. "Poiss, vii solk välja, nhi!" See oli mõeldud vennale, kes samuti pidanud ürbid ülle ajama ja prügiämbriga öösel õue mööda kobistama. Nüüd olnud järg ema käes: "Jjja ssina, vvana nuhk, kirjuta seletuskiri, kelle heaks sa töötad!"

Tookord olid tüdrukud ühes Sandraga naernud nõrkemiseni selle üle, kui totralt jube võib elu olla ainuüksi vanemate tõttu. Noorena võid naerda mille üle tahes, mõtles Ann.

Sandra isa isa, valgekaartlase, olid kommunistid maha lasknud isa lapsesilme all, koos vanaemaga saadeti isa Siberisse juba neljakümne esimesel esimest, hiljem veel teist korda. Nuhkofoobia ei jätnud Sandra isa kujutlust iial rahule, ei viinahulk ega paremad ja rahulikumad ajad suutnud

loputada alla lapsepõlve hirmurefleksi, pigem süvenes kõik aastatega. Isa oli terve oma elu tasakaalutu autodidakt, kes töötas autojuhina ja nuttis taga olematut professoritooli, kuhu ta vaevalt kõlvanud oleks. Oma painduva, hapra välimuse oli Sandra saanud emalt, tasakaalutu, kuid energiline hing aga ühendas neid isaga. Sandra lemmikfantaasiad keerlesid vene aadelliku elulaadi ümber, mõnikord pikkis ta jutustusse oma perekonnast sisse vihjeid isapoolse suguvõsa pärinemisest Pihkva väikeaadlist. Mõnikord jälle oli isas mustlasverd.

Ann ja Sandra olid tihti võtnud koos ette kõige pentsikumaid avastusretki, sõitnud Pihkvasse ja Novgorodi, tuuritud Puškini radadel, aeg-ajalt olid nad oma eneseotsinguil väga lähedased, seejärel jälle mitte nii väga. Sealtpäele, kui algas Sandra tantsijanna-staarielu Venemaa lavadel, viis elu nad teineteisest eemale, hiljem Anni abielludes Jaaguga oli Sandra hoopis kaugenenud. Sandra polnud abiellunud, hoolimata sügavast igatsusest partneri järele, millest ta sageli oli innukalt rääkinud

...Sa ei tea, Ann, kui julmad on inimesed sellistes liigkasuvõtjate punkrites, nad ei lepi sellega, et sa maksad tagasi laenusumma ja protsendi, isegi see protsent on rõövellikult suur, üle 50%, ja kui sa jääd ainult paar päeva maksmisega hiljaks, siis nad ei halasta, nad ketravad hirmsa viivise sinna otsa. Ma tantsisin stripibaarides, töötasin ainult selleks, et nende täitmatut suud täis toppida, summa oli ammu tasa makstud, isegi see jube protsent, aga nad käisid ikka mu ukse taga mind ähvardamas, sest et ma ei suutnud õigel ajal viivist maksta. Eesti Vabariigis pole seadusi, mis neid tüüpe korrale kutsuks, siin riigis poleks iial minuga midagi sellist juhtuda saanud.

Ma tundsin et ei jaksa enam üksi võidelda, ma pean leidma toetajaid, aga kõik, kes mind enne kiitsid, ütlesid, et

olen ise suuri vigu teinud, keegi ei osanud mind aidata. Ma tundsin, et olen aina rohkem vormist väljas, ei ela enam tervislikult, võtan kaalus juurde, ent see on minu töö juures katastroof!!!

Sandra kiri oli, nagu ikka, täis õhkamismärke.

Õhtuti ma jõin muudkui kokteili, et magama jääda ja ma tundsin, et lähen lihtsalt tasapisi hulluks. Siis üürisin oma korteri ühele soomlasele, et natukenegi raha saada ja elasin ise nagu mustlane tuttavate pool. See oli õudne, ma ei uskunud, et elu nii õudne võib olla!

Ann oli alati imestanud, et Sandra, kes muidu oli võimeline paljuks, kes vaatamata haprusele oli ka füüsiliselt heas vormis, halas teinekord, nagu saamatu küülik. "See on nii õudne," habises ta siiralt ja oli võimatu teda siis mitte tõsiselt võtta. Sandra elus jooksid lootusetult kokku kujuteldav ja tegelik maailm, nende kahe erineva reaalsuse kokkupuut tekitas särinaid, mille füüsiline kogemine omal nahal pani Sandra võbisema. Seda ta nimetaski õuduseks ja kogemata ehk nautiski seda? On ju raske saatus suurvaimude pärisosa!

Ühel kevadhommikul lamasin lihtsalt jõuetult teki all ja otsustasin, et ma ei suuda enam tõusta, lolli mängida, et nüüid tulgu surm. Siis viis üks tuttav naine mu kirikusse, kus minu eest paluti, ma ei olnud enam üksi.

Ja ma hakkasin otsima võimalusi mujale tööd saada. Kirjutasin Jaapanisse, Austraaliasse, Inglismaale, HongKongi, Ühendemiraatidesse - igalt poolt sain huvitatud vastuseid.

Ka üks briti muusik saatis oma kasseti, pakkus ideid ühisprojektiks ja ma sõitsin otse kohale.

See ühiskond siin on hoopis teine, kui mul ainult oleks olnud õnne sündida siia varem, juba lapsena, ma oleksin juba ammu jalul.